

RESOLUTE SUPPORT

Nová mise NATO v Afghánistánu

- » V Afghánistánu byla s koncem roku 2014 ukončena mise ISAF.
- » Od roku 2015 probíhá nová nebojová mise NATO, jejímž účelem je výcvik, poradenství a podpora afghánských sil.

V Afghánistánu koncem roku 2014 skončila doposud největší a nejnáročnější mise Severoatlantické aliance International Security Assistance Force (ISAF). Mise začala v srpnu 2003, v jejím rámci měli vojáci NATO mandát k boji. Afghánistán nicméně stále zůstává nebezpečnou zemí. Členské země NATO se rozhodly navázat na ISAF novou misí výcvikového a poradního charakteru, která byla zahájena 1.1.2015 a nese název Resolute Support (Rozhodná podpora).

Po 13 letech se však neměnil pouze název mise, zásadně se změnila role Severoatlantické aliance v Afghánistánu, která nyní spočívá výhradně ve výcviku, pomoci a poradenství afghánským národním bezpečnostním silám (ANSF) a bezpečnostním institucím tak, aby co nejdříve mohly plně zajistit bezpečnost země.

Oproti misi ISAF, ve které v roce 2011 sloužilo více než 130 000 příslušníků mezinárodních sil, mohly být řady sil NATO v Afghánistánu do značné míry zúženy. **V říjnu 2015 se mise RS účastnilo 42 zemí** (z toho 14 partnerských států NATO), **s celkem 13 110 vojáky**. Z velké části šlo o příslušníky jiných druhů jednotek než v misi ISAF, od vojenské policie a polních nemocnic přes logistické složky až po síly letecké podpory. Umístění jednotek na strategické pozice a základny bylo přesně určeno smlouvou o statutu sil (SOFA). Za bezpečnost a obranu Afghánistánu jsou od skončení mise ISAF přímo odpovědné afghánské bezpečnostní instituce a ANSF.

„Musíme vyhodnotit současný postup a zvážit, zda bychom měli zůstat (v Afghánistánu) déle. Můžeme nechat zodpovědnost v rukou Afghánců jen tehdy, když budou skutečně schopni udržet stabilitu v zemi.“

Ursula von der Leyen,
ministřině obrany Německa
(8. 10. 2015)

Hlavní cíle mise Resolute Support:

- 1) **Výškolení ANSF pro tvorbu rozpočtů a dlouhodobé plánování**
- 2) **Transparentnost** - poradenství ministerstvům vnitra a obrany v procesech vnitřní kontroly a transparentnosti
- 3) **Právní stát** - výcvik ANSF k respektování vlády práva, ústavy a dodržování mezinárodních závazků
- 4) **Budování sil** - pomoc afghánským silám ve výcviku, nábore a přípravě profesionální armády
- 5) **Výstavba kapacit pro logistiku a údržbu** - podpora pro budoucí soběstačnost bezpečnostních složek v oblasti technického zázemí
- 6) **Strategické a politické plánování** - rozvoj schopností vytvářet strategie a postupy použitelné bezpečnostními složkami
- 7) **Příprava zpravodajských služeb** - zajištění efektivního využívání zpravodajských informací a rozvoj zpravodajských schopností
- 8) **Strategická komunikace** - úsilí sjednotit afghánské představitele v komunikaci s vlastními úřady i veřejností

Právní základ mise Resolute Support spočívá ve smlouvě SOFA, podepsané v září 2014 v Kábulu a ratifikované afghánským parlamentem v listopadu 2014. Smlouva stanovuje nejen pravidla a podmínky nasazení sil NATO, ale přímo vymezuje i činnosti, ke kterým jsou jednotky oprávněny. Přijetím rezoluce č. 2189 vyjádřila dne 12. prosince 2014 Rada bezpečnosti OSN podporu této nové misi NATO. Centrem mise RS je hlavní město Kábul a letecká základna Bagram, periferie tvoří oblasti Mazár-e Šaríf, Herát, Kandahár a Laghmán.

Kromě mise RS podporují členské a partnerské státy NATO bezpečnost v Afghánistánu také příspěvkem na financování afghánské národní obrany a bezpečnostních sil. V rámci programu NATO „Trvalé partnerství“ státy vedou konzultace na politické úrovni a rozvíjí praktickou spolupráci v konkrétních oblastech zájmu Afghánistánu. Mezinárodní společenství se rozšířením závazku v Afghánistánu snaží zajistit, aby země již nikdy nesloužila jako základna pro teroristy.

Největším počtem jednotek v Afghánistánu disponují Spojené státy americké, jejichž vojáci se kromě výcviku zapojují i do protiteroristických operací. Podle původního plánu se měl počet jednotek USA koncem roku 2016 snížit zhruba na 1 000 mužů, nicméně již během roku 2015 došlo k růstu vlivu hnutí Tálibán a průnikům organizace Islámský stát na afghánské území. Na žádost vlády v Kábulu proto v říjnu 2015 rozhodl americký prezident Barack Obama o setrvání amerických vojáků v tehdejšímu počtu i pro rok 2016. V roce 2017, po odchodu prezidenta Obamy z funkce, by mělo v Afghánistánu dále sloužit zhruba 5 500 amerických vojáků. Na svém prosincovém zasedání se ministři zahraničí členských zemí NATO dohodli, že v roce 2016 v Afghánistánu zůstane zhruba 12 tisíc aliančních vojáků, kteří budou působit jak v Kábulu, tak i v dalších velkých městech (viz obrázek níže).

Předpokládá se, že mise RS potrvá dva až tři roky, nicméně o její budoucnosti dosud nebylo rozhodnuto.

„Zatímco bojová mise Ameriky v Afghánistánu skončila, náš závazek vůči Afghánistánu a jeho lidu zůstává. Jako vrchní velitel ozbrojených sil nedovolím, aby byl Afghánistán teroristy znovu využit coby bezpečná základna pro přípravu útoku na naši zemi.“

Barack Obama, prezident USA (15. 10. 2015)

Zapojení Armády ČR

Velení a řízení všech jednotek Armády České republiky (AČR) na území Afghánistánu zajišťuje Úkolové uskupení AČR RS, do jehož organizační struktury patří:

- » Jednotka NSE (národní podpůrný prvek) – zabezpečuje všem jednotkám AČR v Afghánistánu administrativní a logistickou podporu a koordinuje zdravotnické zabezpečení
- » Jednotka AAT Kábul (letecký poradní tým) – cvičí, radí a vyučuje příslušníky vzdušných sil ASNf na letišti v Kábulu
- » Strážní rota BAF (letecká základna Bagram) – v přiděleném prostoru chrání základnu Bagram
- » Zastoupení na velitelstvích RS – odborníci AČR v různých profesích (operační činnost, meteorologická činnost, řízení letového provozu a jiné)
- » Polní chirurgický tým – zařazen do americké vojenské nemocnice, činný v oborech resuscitativní chirurgie, anesteziologie a pooperační péče

Vojáci AČR pokračují v plnění úkolů, které vykonávali v závěru mise ISAF. Jedná se především o ochranu sil a výcvik afghánských vzdušných sil. **K 9. říjnu 2015 sloužilo v misi RS v Afghánistánu 280 českých vojáků.** Česká republika patří mezi deset států s největším počtem jednotek v mezinárodní misi v Afghánistánu. Obě komory Parlamentu ČR schválily AČR mandát na 310 příslušníků do konce roku 2016.

Bibliografie a zdroje k tématu:

- » Resolute Support Placemat – October 2015. NATO 7. 10. 2015. http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2015_10/20151007_2015-10-rsm-placemat.pdf
- » Úkolové uskupení AČR v operaci Resolute Support. MO ČR 9. 10. 2015. <http://www.mise.army.cz/aktualni-mise/ukolove-uskupeni-acr-rs-42409/>
- » NATO Chiefs of Defence discuss the way ahead with the Readiness Action Plan and NATO's future posture. NATO 12. 9. 2015. http://nato.int/cps/en/natohq/news_122542.htm?selectedLocale=en
- » How many foreign troops are in Afghanistan? BBC 15. 10. 2015. <http://www.bbc.com/news/world-south-asia-11371138>
- » U.S., NATO signal willingness to slow Afghan drawdown. Reuters 8. 10. 2015. <http://www.reuters.com/article/2015/10/08/us-afghanistan-nato-idUSKCN0S20KN20151008>
- » NATO – Resolute Support Mission Afghanistan. NATO. <http://www.rs.nato.int/>
- » Rychlý odchod z Afghánistánu zhorší migrační krizi, obává se NATO. iDnes 8. 10. 2015. http://zpravy.idnes.cz/odchod-z-afghanistanu-muze-zhorsit-migracni-krizi-fsy-/zpr_nato.aspx?c=A151008_123107_zpr_nato_inc
- » NATO nechá vojáky v Afghánistánu i po ukončení současné mise. iDnes 13. 5. 2015. http://zpravy.idnes.cz/nato-zustane-v-afghanistanu-d1e-/zpr_nato.aspx?c=A150513_180359_zpr_nato_inc
- » Analýza: Afghánistán sice není Irák, ale... František Šulc 3. 11. 2014. http://www.natoaktual.cz/afghanistan-sice-neni-irak-ale-dkp-/na_analyzy.aspx?c=A141103_091515_na_analyzy_m02

Pokud budete mít zájem o další informace k tomuto tématu, neváhejte se obrátit na:
Informační centrum o NATO
 Jungmannova 17, 110 00 Praha 1
 info@natoaktual.cz
 tel.: 221-506-758